

POSUDEK vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Adéla Javůrková

Název diplomové práce: *Etická výchova v hodinách náboženství na vybraných církevních základních školách v České republice*

Vedoucí diplomové práce: Doc. ThDr. Jiří Vogel, Th.D.

V Praze 2. srpna 2018

Adéla Javůrková se ve své diplomové práci snaží analyzovat etickou výchovu v hodinách náboženství na církevních školách. V dané souvislosti si klade sérii otázek, které mají plasticky dokreslit cíl práce: „Nepostrádá etická výchova, předávána prostřednictvím hodin náboženství, určitou neutralitu potřebnou k vývoji zdravého, sebevědomého a nejednoznačně ideově orientovaného jedince? Jsou žáci na církevních školách vedeni k tvorbě silnějšího hodnotového systému, než žáci na školách státních? A potřebujeme vůbec etickou výchovu?“

Práce je pojata poměrně z velké šíře, ovšem je zjevné, že si Javůrková poměrně dobře promyslela strukturu a návaznost jednotlivých kapitol. První kapitola hodnotí pouze míru religiozity v České republice na základě dat ze sociologických průzkumů a sčítání lidu. Výzkumy a hodnotící studie z přelomu milénia však již trochu zastarávají a vedou k jasným dezinterpretacím, protože nejasně vysvětlují pojem náboženství. Tento nedostatek se však odráží i při samotném sčítání, za což Javůrková přirozeně nemůže. Javůrková tuto kapitolu považuje za nutný předpoklad, neboť předestírá potřebu a rozšíření církevních škol v ČR, čímž se zabývá hned v kapitole následující. I v této kapitole se projevuje její snaha uchopit téma z co největší šíře. Své statistické výčty začíná u mateřských škol, pokračuje přes základní, střední, vyšší odborné školy a končí u vysokoškolského teologického vzdělávání. I následující tři kapitoly mají za úkol dokreslit široký kontext, ve kterém se odehrává výuka náboženství a s tím i etická výchova. Ve třetí kapitole se Javůrková věnuje vývoji školské legislativy s ohledem na výuku náboženství a církevní školství. Ve čtvrté a páté kapitole pojednává vývoj a současnou podobu nejprve náboženské výuky a následně etické výchovy v českém a ve vybraném evropském kontextu. V poslední kapitole komentuje vybrané odpovědi z rozhovorů, které vedla se dvěma učiteli náboženství. Tato kapitola má však povahu exkurzu a spíše dokresluje kapitolu předchozí. Splnění cílů práce je v závěru formulováno příliš obecně.

Sice nelze říct, že by Javůrkové práce byla nějak zásadně objevná, nicméně se jí přeci jen podařilo nalézt dostatek argumentů pro to, že nejenže je etická výchova hlavní linií náboženské výuky, ale že může být v daném kontextu vyučována efektivněji, protože navazuje na další společnosti, v nichž dítě žije. Tato zjištění jsou však v práci poměrně stručná a čtenář si musí dílčí závěry tak trochu domyslit.

Diplomová práce Adély Javůrkové má logickou strukturu, poměrně jasně definované cíle i metodologii, v jednotlivých kapitolách se drží vymezeného tématu, též po formální stránce splňuje požadavky na diplomovou práci. Práci předběžně hodnotím známkou v rozmezí: 1-2.